

...και εφορευση.

...Ο Χριστιανός φέρει τον κρόνον, ως οδον εκεινον κ' εχ' τον βιον.

... ΑΥΡ - ΤΡΑΓ ...

Οι τρεις ελληνοελληνες γιορτες στις αρχες του δεκεμβρη, της Αγο-
ραγραφικη εκπομπη της Πανελληνιου Ενωσεως Ποντιακων Σωματειων
στοιχος, αποτελουν στο πλα Ε κ πο μ π η 92 (4-12-1975) και δοξαστων
σπουδατα εφορ... ΣΥΝΗΜΑ... από τη σχετική λαύ...

Ανοΐτε την λαογραφική εκπομπή της Πανελληνίου Ενώσεως Ποντια-
κων Σωματειων. - Ποντιακή Ήχώ - που γράφει και επιμελείται ο Σταθης
Ευσταθιάδης. - ... προετοιμαστούν καλά για τον χειμώνα, για να μην
έχουν εκπλήξεις... τό σήμα σβήνει ...

Αγαπητοί ακροαταί,

Μπαίνοντας στον Δεκέμβρη, μπαίνουμε στον χειμώνα. Οι όργασμοί του
καλοκαιριού και οι μόχθοι του φθινοπώρου σταματούν. Αρχίζει η περι-
οδος του χειμώνα με την ξεκούραση των δουλευτών της γης, την περιου-
λογία, τους στοχασμούς και τις ανάπολίες.

Με τον Δεκέμβρη έρχονται χιόνια και παγετοί. Και θυμάται ο νοός
τά περασμένα. Την παραδοσιακή ζωή των απλών ανθρώπων. Τα άρχοντάςπιτα
με τα γραφικά τζάνια. Τους υπέροχους νοικοκυραίους, λαμπρούς φορείς
έθνικοθρησκευτικών παραδόσεων. Την γιαγιά, καλοράναν, που κοντά στο
τζάνι μαγειρεύοντας το λιτό φαγητό διηγείται ταυτόχρονα στα έγγονια
παραμύθια, μικρές ιστορίες για τη δική τους οικογένεια, για το γένος
όλοκληρο.

Μέσα στον Δεκέμβρη θα ρθούν και οι μεγάλες γιορτές της χριστι-
ανισμής. Τα Χριστούγεννα. Η γέννηση της μεγάλης ελπίδας για την ανθρω-
πότητα ολόκληρη. Της ελπίδας για τη σωτηρία της.

Στον Πόντο ο μήνας Δεκεμβρης κυριαρχείται από το χαρμόσυνο γε-
γονός των Χριστουγέννων. Γι' αυτό ακριβώς ο Δεκέμβριος ονομάζεται
"Χριστιανός", μήνας των Χριστουγέννων δηλαδή. Ο μήνας που δικαιο-
νει τους καλούς νοικοκυραίους, που προετοιμάστηκαν για την αντιμετώ-
πιση του χειμώνα, για να περάσουν μέσα στις δύσκολες συνθήκες του

μιά ζωή διαφορετική από τα παιδιά, γρά γρά, γρά γρά. Βασίλειο πώς ησυχά-
 υα. 'Ο Χριστιανάρης φέρ' τόν κρύον, νά σάν έκεῖνον π'έχ' τόν βίον.
 Οδ σπίν' ή χαλή μ'. νά. έ. έ. έ. ΑΥΡ - ΤΡΑΓ

-Οι τρεις άλλες άλληλες γιορτές στίς αρχές τοῦ Δεκεμβρη, τῆς Ἀγίας
 Βαρβάρας, τοῦ Ἀη-Σάββα καί τοῦ Ἀη-Νικόλα, 4, 5 καί 6 Δεκεμβρίου ἀντι-
 στοιχως, ἀποτελοῦν στά πλαίσια τῶν ποντιακῶν παραδόσεων καί δοξασιῶν
 σπουδαῖα ὀρόσημα μέ ἠθικοψυχολογικό περιεχόμενο. Ἀπό τή σχετική λαύ-
 κή δοξασία ἀπορρέουν τά ἀκόλουθα παραγγέλματα κυρίως πρός τοὺς ἀσύ-
 νετους καί ἀπερσοκεπτους, οἱ ὁποῖοι δέν παίρνουν στά σοβαρά τό γεγο-
 νός ὅτι πρέπει νά προετοιμαστοῦν καλὰ γιά τόν χειμῶνα, γιά νά μὴν
 ἔχουν ἐκπλήξεις μέ τόν ἐρχομό του. μέ νεοποντιακός σκοποδς (2 σκο-
 ποδς) Ἀε-Βαρβάρα βαρβαρών'. Ἀε-Σάββας σαβανών' καί Ἀε-Νικόλας
 παραχών'. Ὁ χειμῶνας λοιπόν δέν ἀστελεύεται. θά εἶναι τόσο ἐπικίνδυ-
 νος, ἂν δέν πῆρες τά μέτρα σου. ἄν ὁ μὲν ἐβουλότο τὸν ἴδιον μέρα καί
 ἄν. ΑΥΡ - ΤΡΑΓ

Καί τώρα τό τακτικό μας ἀνέκδοτο. Ἀφορᾷ τήν ἐξοικείωση καί
 τόν τρόπο ἀντιδράσεως σέ μιὰ κατάσταση ἀνάλογα μέ τά κριτήρια τοῦ
 καθενός. Αὐτό ποῦ προκαλεῖ ἀγανάκτηση στόν ἕνα, ἀποτελεῖ εὐχαρίστηση
 γιά τόν ἄλλον.

- Φαμέλια τρανόν. Ἄντρας καί γυναίκα καί ἑφτά παιδιά. Γρά γροῦ
 ἀπές' ο' ὅσπ'ιτ' κάθαν ἡμέρων. Ἐφτά παιδιά, τέτ' ἄλλὰ κλωθα γεννημένα.
 Τ' ἕναν τ' ἄλλο 'κί σκῶν'.

Ἡ μάνα καί ὁ κύρ' ἐσυνήθησαν σά λαλίας καί σά γρά γροῦ τῇ παι-
 δία τουν. Κάποτε ἂν τσαῖζν' ἄτα ὀλίγον, κρούγν' ἄτα κι' ἀπ' ἕναν σαμαρέαν,
 κι' ἄλλο πολλά ἀγαποῦν ἄτα, ὀχσαεῦν' ἄτα κι' ἀραέτς πᾶ κυλίζουνταν τά
 ἡμέρας καί διαβαίν' ὁ καιρός.

Ἄμαν εἶνας γειτόντσα ἄλλέως ζεῖ. Τέκνα καί μαναχέσα. Νέ παι-
 δία, νέ σκυλία, νέ καί ἄντραν. Τά παράπονα τς παράπονα, ἄμαν ἡ ἡσυχία
 τς πᾶ ἡσυχία. Ἐμπαίν' ἕναν ἡμέραν ἀπές' ο' ὅσπ'ιτ' τῇ γείτονα μέ τά ἑφτά
 παιδιά. Ἐνάτσεν ὀλίγον, ἄμαν ποῦ νά ἡσυχάζ' : ...

- Οὐὲ νά ποδεδίζω σε γείτονα, πῶς ἐπορεῖς καί ἡσυχάεις ἀδ' ἀπές'.

σά λαλίας. Λαλίας ἑφτά παιδίων, γρά γροῦ, γρά γροῦ. Παναγία πῶς ἡσυχά-
εις. Μετ' ἑφτά παιδία ἐγὼ ἕναν ἡμέραν νά εἶμαι, θά σπᾶν' ἡ χολή μ'.
Θά σπᾶν' ἡ χολή μ' νά ἔχ' ἄτα ἕναν ἡμέραν.

- Ἄξον γειτόντσα, εἶπεν ὁ κύρ' τοῖ παιδίων. Ἐγὼ ἕναν ἡμέραν νά
μὴ ἔχ' ἄτα, ἀπότε θά σπᾶν' ἡ χολή μ'.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ . (2. παραδοσιακοὶ σκοποὶ)

Ἀνακοίνωση: Τό μεταπροσεχές Σάββατο, 13 Δεκεμβρίου, στίς 8 ἡ
ῶρα τό βράδυ, ὁ σύλλογος Φάρος Μοντιών ὀρίζει στό ἐντευκτήριό του
διάλεξη μέ ὁμιλητή τόν καθηγητή τῆς φιλολογίας κ. Χρῆστο Σαμουηλίδη
καί θέμα: "Τό μωμοέρια στόν Πόντο".

Συνεχίζομε τό πρόγραμμά μας μέ νεοποντιακοὺς σκοποὺς (2 σκο-
ποὶ)

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Κοντά σας καί πάλι τήν ἐρχόμενη ἐβδομάδα τήν ἴδια μέρα καί
ῶρα.

. Σ Η Μ Α

Ἀκούσατε τήν λαογραφική ἐκπομπή τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως
Ποντιακῶν Σωματείων Ποντιακή Ἠχώ, ποῦ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ Στά-
θης Εὐσταθιάδης. -

. τό σῆμα σβήνει